

Danmarks Tekniske Universitet

Anker Engelunds Vej 101A, 2800 Lyngby

CVR-nr. 30 06 09 46

Revisionsprotokollat

af 15. november 2019

vedrørende risikovurdering, revisionsstrategi og -plan samt revision
i regnskabsårets løb

Indhold

1	Indledning	449
2	Væsentlige forhold vedrørende revisionen	449
2.1	Revision af stamdataregistreringer på igangværende tilskudsaktiviteter	449
2.2	Likviditetsstyring vedrørende igangværende tilskudsaktiviteter	450
3	Revisionens mål og omfang	450
3.1	Risikovurdering	450
3.2	Revisionsstrategi og -plan	451
3.3	Revision af forretningsgange og interne kontroller m.v.	452
3.4	Forvaltnings- og juridisk-kritisk revision	452
4	Den udførte revision i årets løb	453
4.1	Overordnet ledelsesrapportering	453
4.2	Generelle it-kontroller	453
4.3	Igangværende tilskudsaktiviteter	453
4.4	Anlægsinvesteringer og donationer	453
4.5	Købsfakturaer og udbetalinger	454
4.6	Løn og gager	454
4.7	Firmakort	454
5	Samarbejde med Rigsrevisionen	454
6	Bestyrelsens referater	454
7	Assistance og rådgivning	455
7.1	Ledelsens rejse- og repræsentationsomkostninger	455
8	Foranstaltninger til sikring af revisors uafhængighed	455

1 Indledning

Vi har påbegyndt revisionen af årsregnskabet for Danmarks Tekniske Universitet (universitetet) for regnskabsåret 2019. I dette revisionsprotokollat har vi redegjort for:

- ▶ vores overvejelser vedrørende risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet (risikovurdering)
- ▶ den overordnede revisionsstrategi og -plan
- ▶ den revision, vi indtil nu har udført som led i revisionen af årsregnskabet for 2019.

Revisionsprotokollatet er alene udarbejdet til brug for bestyrelsen og forudsættes ikke anvendt af andre eller til andre formål.

2 Væsentlige forhold vedrørende revisionen

Revisionen udføres i løbet af regnskabsåret og ved årsafslutningen. Revisionen af årsregnskabet for 2019 kan ikke anses for afsluttet, før vi har afgivet vores revisionspåtegning.

Baseret på vores revision i løbet af regnskabsåret skal vi fremhæve nedenstående betydelige forhold, som efter vores vurdering er relevante for bestyrelsen.

2.1 Revision af stamdataregistreringer på igangværende tilskudsaktiviteter

Vi har som led i den løbende revision foretaget gennemgang af forretningsgangene på området for igangværende tilskudsaktiviteter, herunder særligt den tilhørende indtægtsførelse.

Indtægtsførelsen er i høj grad systemunderstøttet, og baserer sig på en række stamdata registreret på det enkelte tilskudsprojekt - f.eks. overheadprocent, medfinansieringsgrad o.l. Når der bogføres omkostninger på et givent projekt, beregner og bogfører økonomisystemet således automatisk den tilhørende indtægtsførelse.

En særlig afgørende systemunderstøttet kontrol i denne sammenhæng er "hård grænse". Denne kontrol sikrer, at der, set over hele projektperioden, ikke indtægtsføres mere end den samlede bevilling fra tilskudsgiver. Vi har dog - i lighed med tidligere år - konstateret, at enkelte gamle projekter ikke anvender denne funktion. Vi har i vores revision derfor særligt fokus på indtægtsførelsen for netop disse projekter.

Vi har aftalt med ledelsen, at vores stikprøvevise gennemgang af de igangværende tilskudsprojekter, ligesom sidste år, foretages i december måned for at sikre, at vores stikprøver dækker en så stor del af regnskabsåret som muligt. Herved minimeres opfølgingsarbejdet i forbindelse med statusrevisionen.

Vores gennemgang i december vil derfor omfatte følgende:

- ▶ Test af systemunderstøttede kontroller, herunder funktionsadskillelse ved oprettelse af projekter og stamdataregistreringer, "hård grænse" og systemmæssig beregning samt bogføring af indtægtsførelsen baseret på stamdataregistreringerne. Vores fokus er i denne sammenhæng på, om der har været systemopdateringer på området det seneste år, og om disse i så fald har været testet i tilstrækkeligt omfang.
- ▶ Stikprøvevis test af, at stamdataregistreringer på projekter oprettet i 2019 er i overensstemmelse med underliggende tilskudsbetingelser, herunder at der er foretaget passende intern kvalitetssikring af oprettelsen.
- ▶ Stikprøvevis test af, at overvågningen af, at indtægtsførelsen på projekter oprettet før 1. januar 2019 er tilrettelagt på et passende niveau med henblik på at identificere evt. væsentlige fejl heri, herunder at der følges op på projekter, hvor den samlede indtægtsførelse overstiger den registrerede bevilling i økonomisystemet.

Vi vil foretage endelig afrapportering på gennemgangen af området i vores afsluttende revisionsprotokollat, der afgives i sammenhæng med regnskabsafslæggelsen for 2019.

2.2 Likviditetsstyring vedrørende igangværende tilskudsaktiviteter

I vores revisionsprotokollat af 29. marts 2019 rapporterede vi om, at DTU havde opbygget særligt store ikke-fakturerede tilgodehavender hos Landbrugsstyrelsen. Dette vedrørte primært DTU Aqua, som havde samlede ikke-fakturerede tilgodehavender hos Landbrugsstyrelsen på i alt 151 mio. kr. På tværs af alle institutter udgjorde ikke-fakturerede tilgodehavenderne hos Landbrugsstyrelsen i alt 202 mio. kr.

Ledelsen oplyste, at de store ikke-fakturerede tilgodehavender skyldes, at Landbrugsstyrelsen har særlig lang behandlingstid ved gennemgang af regnskaber m.v., bl.a. som følge af tidligere udflytning af tidligere statslige arbejdspladser og flytning mellem ministerier. Landbrugsstyrelsen har endvidere ikke mulighed for at foretage forudbetaling af tilskud, idet dette ikke er tilladt i henhold til den underliggende EU-lovgivning på området.

Vi har som led i den løbende revision fulgt op på dette forhold og konstateret, at ledelsen har skærpet opfølgningen og dialogen med Landbrugsstyrelsen herom. Landbrugsstyrelsen har således meddelt DTU, at man arbejder på at behandle udbetalingerne hurtigst muligt, men at der fortsat forventes lang behandlingstid.

Til trods for indsatsen har DTU altså fortsat store ikke-fakturerede tilgodehavender hos Landbrugsstyrelsen. De ikke-fakturerede tilgodehavender har siden den løbende revision sidste år udviklet sig således:

mio. kr.	31.08.18	31.12.2018	31.08.2019
Ikke-fakturerede tilgodehavende hos Landbrugsstyrelsen	208	202	170

Det forhold, at Landbrugsstyrelsen, modsat de fleste andre tilskudsgivere, ikke tillader forudbetalinger medfører en væsentlig binding af DTU's likviditet. Dette skyldes, at tilskudsberettigede omkostninger for indeværende år tidligst udbetales af tilskudsgiver i starten af det nye år, hvor regnskabet aflægges og godkendes.

Vi forstår, at ledelsen fortsat vil have fokus på dette område.

3 Revisionens mål og omfang

Revisionen udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Revisionens formål og omfang samt ansvaret for regnskabsaflæggelsen er omtalt i vores revisionsprotokollat af 25. oktober 2019.

Revisionen udføres endvidere i overensstemmelse med rigsrevisorlovens § 9, stk. 1, om interne revisioner ved universiteterne.

Revisionen af årsregnskabet for 2019 udføres i overensstemmelse med ovenstående.

3.1 Risikovurdering

Med henblik på at opdatere vores forståelse og kendskab til universitetet og dets omgivelser samt vurdere risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet har vi ajourført vores informationer om og beskrivelser af universitetets:

- ▶ risikostyring og politikker
- ▶ organisation, herunder ledelsesovervågning og funktionsadskillelse på væsentlige områder
- ▶ forretningsgange og interne kontroller
- ▶ anvendt regnskabspraksis og udøvelse af væsentlige regnskabsmæssige skøn.

Vi har endvidere drøftet forventningerne til universitetets finansielle udvikling for 2019 med universitetets daglige ledelse.

Vi har med den daglige ledelse drøftet risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og de af den daglige ledelse iværksatte tiltag til styring heraf, herunder med henblik på at forebygge, opdage og

korrigerer fejl. Vi har i den forbindelse vurderet de overordnede kontroller samt kontrollerne inden for væsentlige specifikke regnskabsområder.

Vi har identificeret følgende betydelige regnskabs- og revisionsmæssige forhold, der kræver særskilt opmærksomhed:

Regnskabspost	Revisionsmål
▶ Igangværende tilskudsaktiviteter	Forekomst, nøjagtighed og periodisering af indtægter og omkostninger i resultatopgørelsen samt korrekt værdiansættelse og tilstedeværelse af igangværende projekter. Fokus vil i denne sammenhæng særligt være på projekter, hvor "hård grænse"-funktionen ikke anvendes

Vores gennemgang heraf er opsummeret jf. afsnit 2, hvortil der henvises.

3.1.1 Risiko for besvigelser

Vi har planlagt og udført vores revision for at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation.

Under vores revision udført i løbet af regnskabsåret, hvor vi har udført revisionshandling for udvalgte områder, har vi ikke konstateret forhold, der kunne indikere eller vække mistanke om besvigelser af betydning for oplysningerne i årsregnskabet.

Den daglige ledelse har oplyst, at universitetets forretningsgange og interne kontroller inden for de væsentlige områder efter dens opfattelse anses for dækkende og velfungerende til imødegåelse af risikoen for besvigelser, herunder at der eksisterer passende funktionsadskillelse.

Vi tillader os at betragte bestyrelsens underskrift på dette revisionsprotokollat som en bekræftelse på, at bestyrelsen ikke har kendskab til sådanne forhold.

3.2 Revisionsstrategi og -plan

På baggrund af vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet har vi fastlagt vores revisionsstrategi og -plan for 2019.

3.2.1 Revisionsstrategi

Revisionsstrategien fastlægger overordnet revisionens omfang, tidsmæssige placering og retning. Revisionsstrategien skal sikre, at revisionen fokuseres mod de væsentligste og mest risikofyldte områder af betydning for årsregnskabet.

Med henblik på at udføre en effektiv revision har vi foreløbigt valgt at basere hovedvægten af vores revision på *kontrolbaseret revision*, hvor vi vurderer de af ledelsen etablerede registreringssystemer og forretningsgange samt ved stikprøver tester de interne kontroller.

Herudover vil der i fornødent omfang blive foretaget *substansbaseret revision*, hvor vi tester poster i resultatopgørelse, balance, pengestrømsopgørelse, noter og andre krævede oplysninger m.v. til ekstern og anden dokumentation samt udfører substansanalytisk revision. Ved substansanalytisk revision foretages en vurdering af udvalgte regnskabsposter gennem analyse af forventelige sammenhænge mellem både finansielle og ikke-finansielle oplysninger.

3.2.2 Revisionsplan

På baggrund af den fastlagte revisionsstrategi har vi udarbejdet en revisionsplan med henblik på at reducere risikoen for, at vi ikke identificerer væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, til et acceptabelt lavt niveau.

I revisionsplanen er arten, den tidsmæssige placering og omfanget af den revision, der planlægges udført, fastlagt.

Revisionen vil på baggrund af vores risikovurdering have særlig fokus på de under afsnit 3.1 nævnte regnskabsposter. For øvrige regnskabsposter, hvor risikoen for væsentlige fejl i årsregnskabet vurderes lavere, vil revisionen være mindre omfattende.

3.3 Revision af forretningsgange og interne kontroller m.v.

Revisionen i løbet af regnskabsåret har til formål at undersøge og vurdere, om vi kan basere vores revision af årsregnskabet på udvalgte forretningsgange og interne kontroller.

Revisionen er rettet imod forretningsgange og interne kontroller, hvor der efter vores vurdering kan være en risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet.

Efter aftale med universitetets daglige ledelse har vi foretaget revision i årets løb i oktober.

I denne sammenhæng har vi haft fokus på følgende områder:

- ▶ Overordnet ledelsesrapportering
- ▶ Generelle it-kontroller
- ▶ Igangværende tilskudsaktiviteter, arbejdet forventet afsluttet i december 2019
- ▶ Anlægsinvesteringer og donationer
- ▶ Købsfakturaer og udbetalinger
- ▶ Løn og gager.

For uddybning af revisionen af de enkelte områder henvises til afsnit 4.

3.4 Forvaltnings- og juridisk-kritisk revision

Revisionen af Danmarks Tekniske Universitet udføres i henhold til god offentlig revisionskik. Dette medfører, at vi foruden den sædvanlige finansielle revision af årsregnskabet også udfører forvaltnings- og juridisk-kritisk revision.

Forvaltningsrevisionen har fokus på vurdering af sparsommelighed, produktivitet, effektivitet og økonomistyringen. Den juridisk-kritiske revision har fokus på bevillings- og lovoverholdelse. Den forvaltningsmæssige- og juridisk-kritiske revision udføres som en integreret del af den finansielle revision af årsregnskabet.

Som led i revisionen efter standarderne for offentlig revision skal vi i tilknytning til den sædvanlige forvaltnings- og juridisk-kritiske revision hvert år udvælge mindst et område, hvor vi foretager en mere detaljeret gennemgang.

Uddannelses- og Forskningsministeriet stiller dog krav om, at vi årligt mindst gennemgår nedenstående områder:

- ▶ Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner
- ▶ Gennemførelse af salg (indtægtsdækket virksomhed)
- ▶ Aktivitets- og ressourcestyring
- ▶ Mål- og resultatstyring.

På tidspunktet for afgivelsen af dette revisionsprotokollat er denne gennemgang ikke afsluttet endnu. Vi vil derfor rapportere herom i vores afsluttende revisionsprotokollat, der afgives i sammenhæng med regnskabsaflægningen for 2019.

4 Den udførte revision i årets løb

Vi har i forbindelse med den løbende revision ikke konstateret væsentlige svagheder vedrørende de af ledelsen etablerede væsentlige forretningsgange og interne kontroller.

4.1 Overordnet ledelsesrapportering

Vi har foretaget gennemgang af procedurerne for ledelsesrapportering på tværs af universitetet, herunder den overordnede budgetopfølgning.

Ledelsesrapporteringen baserer sig på indrapporteringer fra de enkelte institutter, som opsummeres i den samlede rapportering til ledelsen.

Vi har i forbindelse med revisionen haft særlig fokus på, hvorledes indrapporteringerne fra de enkelte institutter samles i den samlede ledelsesrapportering, ligesom vi stikprøvevis har foretaget gennemgang af institutternes egen opfølgning.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

4.2 Generelle it-kontroller

Baseret på vores kendskab til universitetets forretningsgange og transaktionsflows har vi vurderet, at følgende systemer er relevante for regnskabsaflæggelsen og derfor omfattet af vores gennemgang:

- ▶ Økonomisystemet (ØSS / Oracle)
- ▶ Statens Lønssystem (SLS).

Gennemgangen af generelle it-kontroller for ovenstående systemer omfatter følgende områder:

- ▶ Brugeradministration, herunder oprettelse, nedlæggelse og rettighedsstyring
- ▶ Ændringsstyring, herunder passende test og kvalitetssikringsprocedure inden implementering af nye funktioner m.v.

Vores gennemgang er på tidspunktet for afgivelsen af dette revisionsprotokollat fortsat igangværende. Vi vil foretage endelig afrapportering på gennemgangen af generelle it-kontroller i vores afsluttende revisionsprotokollat, der afgives i sammenhæng med regnskabsaflæggelsen for 2019.

4.3 Igangværende tilskudsaktiviteter

Området relaterer sig til den administrative styring af igangværende forskningsprojekter, som er finansieret af eksterne forskningsmidler. Der henvises til afsnit 2.1 herom.

4.4 Anlægsinvesteringer og donationer

Området relaterer sig til den administrative styring af igangværende anlægsprojekter, som primært varetages af Campus Service. Herunder har vi gennemgået administrationen og den regnskabsmæssige behandling af donationer relateret til anlægsinvesteringer.

Vi har gennemgået procedurerne for projektoprettelse, herunder godkendelsesprocedurer og proces for forecast og budgetlægning. Vi har endvidere gennemgået den løbende anlægsstyring, herunder løbende budgetopfølgning og -rapportering samt endelig klarmelding og efterkalkulationer.

Vi har herudover stikprøvevis foretaget gennemgang af afstemning mellem projektmodul, anlægsmodul og bogføring.

I relation til anlægsdonationer har vi foretaget gennemgang af processerne for registrering af donationer i sammenhæng med det enkelte anlægsprojekt, herunder at den regnskabsmæssige behandling af donationer er i overensstemmelse med tidligere år og Moderniseringsstyrelsens vejledning om håndtering af donationer.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

4.5 Købsfakturaer og udbetalinger

Området relaterer sig til processer for kontering og godkendelse af købsfakturaer og udbetalinger. Processerne er i høj grad systemunderstøttet, hvilket overordnet vurderes at reducere risikoen for fejl.

Vi har gennemgået kontroller, som sikrer funktionsadskillelse ved godkendelse af købsfakturaer og udbetalinger, ligesom vi har foretaget stikprøvevis gennemgang af månedlige afstemninger mellem bank og bogføring.

Vi har herudover fokuseret på processer for vedligeholdelse af leverandørstamdata, herunder særligt hvorledes det sikres, at der udbetales til rette bankkontonummer. Vi har i denne sammenhæng konstateret, at fem medarbejdere i kreditorafdelingen har mulighed for at ændre i kreditorstamdata, herunder bankkontonummer alene. Som kompenserende kontrol foretages der ved udbetalinger stikprøvevis kontrol af bankkontonummer til underliggende købsfaktura eller lignende.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

4.6 Løn og gager

Området relaterer sig til lønadministrationen, som primært varetages af HR-afdelingen i lønsystemet SLS. Lønadministrationen er i høj grad systemunderstøttet, hvilket overordnet vurderes at reducere risikoen for fejl.

Vi har gennemgået kontroller, som sikrer funktionsadskillelse ved oprettelse og ændringer af medarbejderstamdata, herunder grundløn m.v. Vi har herudover foretaget stikprøvevis gennemgang af månedlige afstemninger mellem lønsystemet og bogføringen.

Vores gennemgang har ikke givet anledning til væsentlige bemærkninger.

4.7 Firmakort

I lighed med tidligere år har DTU udstedt ca. 3.600 firmakort til medarbejdere ansat hos DTU.

DTU har vedtaget en øvre beløbsgrænse for betalingstransaktioner pr. måned på 25. t.kr. og en maksimalgrænse pr. betalingstransaktion på 20 t.kr. Disse beløbsgrænser er ikke systemunderstøttet, men vi har fået oplyst, at der er mange andre systemmæssige kontroller, som kortudsteder benytter.

Vi har fået oplyst, at DTU løbende følger op på, at medarbejderne forelægger dokumentation for afholdte udgifter over firmakortene. DTU har i indeværende år endvidere indgået en aftale med kortudstederen om, at tab opstået som følge af misbrug af firmakortene, bliver dækket af dem. Dermed er risiko for fremadrettede tab for DTU minimeret.

Vi har ved vores revision i årets løb ikke konstateret fejl med brug af firmakort.

5 Samarbejde med Rigsrevisionen

Rigsrevisionens og Ernst & Youngs samlede revisionsindsats koordineres således, at resultatet af Ernst & Youngs arbejde kan indgå ved Rigsrevisionens afgivelse af erklæring i den årlige beretning om revisionen af statsregnskabet.

Rigsrevisionen vil derfor, i lighed med tidligere år, modtage den endelige årsrapport og revisionsprotokollater efter bestyrelsens godkendelse. Rigsrevisionen har herudover, efter eget valg, mulighed for at gennemgå det arbejde, vi i Ernst & Young udfører.

Vi har ikke fået nogen henvendelser fra Rigsrevisionen vedrørende revisionen for regnskabsåret 2019.

6 Bestyrelsens referater

Vi har læst bestyrelsens referater frem til mødet den 13. september 2019.

Formålet med gennemlæsningen er at vurdere, om der er forhold, som er behandlet i bestyrelsen, som ikke er kommet rigtigt til udtryk i regnskabsføringen.

Vi har ikke konstateret sådanne forhold.

7 Assistance og rådgivning

Siden afgivelsen af vores revisionsprotokollat af 29. marts 2019 har vi ydet følgende andre ydelser end revision af årsregnskabet:

- ▶ Revisorerklæringer:
 - Afgivelse af revisorerklæringer over for tilskudsgiver, hvor tilskudsgiver angiver omfanget af det arbejde, vi skal udføre.
- ▶ Andre opgaver:
 - Stikprøvevis gennemgang af ledelsens rejse- og repræsentationsomkostninger, jf. afsnit 7.1
 - Gennemgang af infrastrukturomkostninger til brug for Horizon2020 projekter
 - Gennemgang af beregning af overhead-satser til EU-projekter
 - Tilrettelæggelse og afholdelse af projektdag for Danmarks Tekniske Universitets medarbejdere i Afdeling for Økonomi og Regnskab og inviterede institutter den 12. september 2019
 - Diverse regnskabsmæssig rådgivning
 - Administrative opgaver for Afdeling for Økonomi og Regnskab.

7.1 Ledelsens rejse- og repræsentationsomkostninger

Vi har efter aftale med Danmarks Tekniske Universitet foretaget stikprøvevis gennemgang af rejse- og repræsentationsomkostninger for et direktionsmedlem, en underdirektør og tre institutdirektører. Vores gennemgang har ikke givet anledning til bemærkninger.

8 Foranstaltninger til sikring af revisors uafhængighed

Vi har i henhold til gældende bestemmelser etableret retningslinjer om uafhængighed. Disse retningslinjer sikrer, at vi, inden vi påtager os en opgave om assistance, afgivelse af revisionspåtegninger på regnskaber eller afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed, tager stilling til, om der foreligger omstændigheder, som for en velinformeret tredjemand kan vække tvivl om vores uafhængighed.

Det er vores opfattelse, at de udførte opgaver enkeltvis og samlet er udført i overensstemmelse med gældende bestemmelser om revisors uafhængighed.

København, den 15. november 2019
ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab

Ulrik Benedict Vassing
statsaut. revisor

Margrethe B. Bergkvist
statsaut. revisor

Siderne 448-456 er fremlagt på mødet den 3. december 2019.

I bestyrelsen:

.....
Per Falholt
formand

.....
Eva Berneke

.....
Mette Bybjerg Brock

.....
Henrik Clausen

.....
Tobias Holck Colding

.....
Annette Frøhling

.....
Lars Holm

.....
Susanne Juhl

.....
Anders Henry Nielsen

.....
Hanne Søndergaard